

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 24 lutego 2017 r.

Poz. 826

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE
z dnia 22 lutego 2017 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB320007

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB320007 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dn. 7 maja 2014 r., poz. 1927) wprowadza się następujące zmiany:

1. załącznik nr 3 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
2. załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
3. załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Radosław Grzegorzczak

---

¹⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1936 i z 2016 r. poz. 2249 oraz 2260.

Załącznik nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 22 lutego 2017 r. zmieniającego zarządzenie
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB 320007

Załącznik nr 3 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne.		Zwiększona śmiertelność ptaków spowodowana kolizjami z napowietrznymi liniami energetycznymi i porażeniem prądem elektrycznym.
			J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; E01.03 Zabudowa rozproszona; B01 Zalesianie terenów otwartych; A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; C03.03 Produkcja energii wiatrowej; D02.01.01 Napowietrzne linie	Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk żerowania w wyniku zmian stosunków wodnych prowadzących do trwałego przesuszenia podmokłych łąk; Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk żerowania w wyniku presji zabudowy (w tym zabudowa mieszkaniowa, zabudowa rekreacyjno-turystyczna i usług) i ruchu turystycznego w strefie przybrzeżnej Zalewu Szczecińskiego, zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych, zalesiania terenów użytków, a także w wyniku intensyfikacji rolnictwa i związanym z nią zanikiem zabagnień w krajobrazie rolniczym; Zwiększona śmiertelność ptaków spowodowana kolizjami z obiektami farm wiatrowych (zderzenia ze śmigłami rotora, wieżami lub gondolami turbin, i obiektami towarzyszącymi, m.in. masztami meteorologicznymi, liniami przesyłowymi), , oraz ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez przekształcanie i zajmowanie siedlisk pod budowę tych farm; Zwiększona śmiertelność ptaków spowodowana kolizjami z napowietrznymi liniami energetycznymi i porażeniem prądem

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
			elektryczne i telefoniczne.	elektrycznym.
2.	A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne.		Zwiększona śmiertelność ptaków spowodowana kolizjami z napowietrznymi liniami energetycznymi i porażeniem prądem elektrycznym.
			A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; E01.03 Zabudowa rozproszona; B01 Zalesianie terenów otwartych; G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; C03.03 Produkcja energii wiatrowej; D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne.	Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk żerowania w wyniku presji zabudowy (w tym zabudowa mieszkaniowa, zabudowa rekreacyjno-turystyczna i usług) i ruchu turystycznego w strefie przybrzeżnej Zalewu Szczecińskiego, zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych, zalesiania terenów otwartych wewnątrz kompleksów leśnych, a także w wyniku intensyfikacji rolnictwa i związanym z nią zanikiem zabagnień w krajobrazie rolniczym; Zwiększona śmiertelność ptaków spowodowana kolizjami z obiektami farm wiatrowych (zderzenia ze śmigłami rotora, wieżami lub gondolami turbin, i obiektami towarzyszącymi, m.in. masztami meteorologicznymi, liniami przesyłowymi), oraz ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez przekształcanie i zajmowanie siedlisk pod budowę tych farm;
		G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne.		Zwiększona śmiertelność ptaków spowodowana kolizjami z napowietrznymi liniami energetycznymi i porażeniem prądem elektrycznym.
3.	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>		A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; E01.03 Zabudowa rozproszona; G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze; G02 Infrastruktura sportowa i	Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk żerowania w wyniku intensyfikacji rolnictwa i związanym z nią zanikiem zabagnień w krajobrazie rolniczym, presji zabudowy (w tym zabudowa mieszkaniowa, zabudowa rekreacyjno-turystyczna i usług) i ruchu turystycznego w strefie przybrzeżnej Zalewu Szczecińskiego oraz intensywnego użytkowania rekreacyjnego tego akwenu (w tym sporty motorowodne); Zwiększona śmiertelność ptaków spowodowana kolizjami z

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
			rekreacyjna; G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; C03.03 Produkcja energii wiatrowej; D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne.	obiektami farm wiatrowych (zderzenia ze śmigłami rotora, wieżami lub gondolami turbin, i obiektami towarzyszącymi, m.in. masztami meteorologicznymi, liniami przesyłowymi), oraz ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez przekształcanie i zajmowanie siedlisk pod budowę tych farm; Zwiększona śmiertelność ptaków spowodowana kolizjami z napowietrznymi liniami energetycznymi i porażeniem prądem elektrycznym.
4.	A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; K03.04 Drapieżnictwo; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych		Niszczenie gniazd i piskląt spowodowane zbyt wczesnym terminem koszenia (szczególnie przed 31 lipca); Niska udatność lęgów lub/i śmiertelność dorosłych ptaków podczas wysiadywania jaj, spowodowana przez drapieżniki naziemne (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis, dziczkały koty). Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk lęgowych spowodowane przesuszeniem podmokłych łąk i szuwarów wysokoturzcowych.
			J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak.	Utrata siedlisk gniazdowych w wyniku zmniejszania się powierzchni podmokłych łąk i pastwisk, wskutek zaprzestania ich użytkowania rolniczego, co w konsekwencji prowadzi do ich zarastania (sukcesja roślinności drzewiastej).
5.	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	K03.04 Drapieżnictwo		Niska udatność lęgów lub/i śmiertelność dorosłych ptaków podczas wysiadywania jaj, spowodowana przez drapieżniki naziemne (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis, dziczkały koty)
			A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; G05.07 Niewłaściwie realizowane	Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmniejszania się powierzchni łąk i pastwisk, wskutek zaprzestania ich użytkowania rolniczego, co w konsekwencji prowadzi do ich zarastania (sukcesja roślinności drzewiastej); Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych w

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
			<p>działania ochronne lub ich brak;</p> <p>E01.03 Zabudowa rozproszona;</p> <p>G01.18 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku;</p> <p>G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne.</p>	wyniku przekształcania gruntów rolnych i zmiana ich użytkowania (presja zabudowy oraz rozwoju turystyki i rekreacji, w tym infrastruktury rekreacyjnej na obrzeżach Zalewu Szczecińskiego).
6.	A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i>	A04.01 Wypas intensywny; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; K03.04 Drapieżnictwo.		<p>Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk lęgowych w wyniku intensyfikacji wypasu zwierząt – powyżej 0.5 DJP/ha (odstępowanie od wolnego wypasu bydła na rozległych wygonach na korzyść wypasu kwaterowego na niewielkich działkach);</p> <p>Niszczenie gniazd i piskląt spowodowane zbyt wczesnym koszeniem łąk;</p> <p>Niska udatność lęgów lub/i śmiertelność dorosłych ptaków podczas wysiadywania jaj, spowodowana przez drapieżniki naziemne (jenot, norka amerykańska, szop pracz, lis, dziczale koty).</p>
			J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K01.03 Wyschnięcie; A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; K01.04 Zatopienie; E01.03 Zabudowa rozproszona; G01.18 Inne rodzaje sportu i	<p>Pogorszenie jakości siedlisk lęgowych spowodowane trwałym przesuszeniem podmokłych łąk;</p> <p>Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmniejszania się powierzchni łąk i pastwisk, wskutek zaprzestania ich użytkowania rolniczego, co w konsekwencji prowadzi do ich zarastania (sukcesja roślinności drzewiastej);</p> <p>Utrata żerowisk na skutek zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych (presja zabudowy oraz rozwoju turystyki i rekreacji, w tym infrastruktury rekreacyjnej na obrzeżach Zalewu Szczecińskiego);</p> <p>Zalewanie gniazd oraz śmiertelność piskląt (wychłodzenie) spowodowane długotrwałym stagnowaniem wód powierzchniowych w okresie wegetacyjnym;</p> <p>Zmniejszenie areału lub utrata siedlisk lęgowych i żerowiskowych w wyniku presji zabudowy oraz rozwoju turystyki i rekreacji, w tym</p>

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
			aktywnego wypoczynku; G02.10 Inne kompleksy sportowe i rekreacyjne.	infrastruktury rekreacyjnej na obrzeżach Zalewu Szczecińskiego.
7.	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	J02.10 Gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia; J02.02.01 Bagrowanie / usuwanie osadów limnicznych.		Zmniejszenie areалу lub utrata siedlisk łęgowych w wyniku likwidacji zadrzewień porastających brzegi rzeki Gowienicy, Starej Strugi i większych kanałów melioracyjnych oraz usuwanie powalonych drzew i konarów z koryt cieków; Utrata bazy żerowej wskutek nieprawidłowo prowadzonych prac melioracyjnych (m.in. bagrowania dna cieków) zmniejszających różnorodność biologiczną w ekosystemie wodnym.
			K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.	Utrata bazy żerowej w wyniku zarastania niedrożnych kanałów (sukcesja naturalna).
8.	A294 Wodniczka <i>Acrocephalus paludicola</i>	J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja).		Spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: 1) zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek braku odpowiedniego poziomu wody w siedlisku gatunku w okresie łęgów; 2) zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk łęgowych wskutek degradacji łąk - poprzez obniżanie poziomu wody i sukcesję wtórną trzciny, mozgi i łozy.
			K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja); A03.03 zaniechanie/brak koszenia; K 05.01 - zmniejszenie płodności / depresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt; XE - zagrożenia i naciski spoza terytorium UE.	Spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez: 1) zmniejszanie się areálu lub utratę siedlisk łęgowych wskutek zarastania nieużytkowanych rolniczo łąk i pastwisk; 2) silną izolację populacji pomorskiej gatunku przy jednocześnie malejącej liczebności, co może powodować wsobność; 3) zmiany siedliskowe w miejscach zimowania i odpoczynku podczas migracji wodniczki.

Załącznik nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 22 lutego 2017 r. zmieniającego zarządzenie
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB320007

Załącznik nr 4 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r.

Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych
1.	A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	Utrzymanie nie pogorszonego stanu ochrony : 1) stan populacji na poziomie minimum 3 par; 2) zapewnienie utrzymania użytkowania gruntów w stanie gwarantującym zachowanie struktury i areálu siedlisk i żerowisk gatunku; 3) utrzymanie aktualnej mozaiki krajobrazowej; 4) utrzymanie liczby aktualnych i potencjalnych miejsc lęgowych 5) utrzymanie drożności tras dziennego i okresowego przemieszczania się ptaków, w tym ograniczanie ryzyka kolizji z liniami napowietrznymi.
2.	A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	Utrzymanie nie pogorszonego stanu ochrony: 1) stan populacji na poziomie minimum 3 par; 2) zapewnienie utrzymania użytkowania gruntów w stanie gwarantującym zachowanie struktury i areálu siedlisk i żerowisk gatunku; 3) utrzymanie aktualnej mozaiki krajobrazowej; 4) utrzymanie liczby aktualnych i potencjalnych miejsc lęgowych; 5) utrzymanie drożności tras dziennego i okresowego przemieszczania się ptaków, w tym ograniczanie ryzyka kolizji z liniami napowietrznymi.
3.	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Utrzymanie nie pogorszonego stanu ochrony: 1) stan populacji na poziomie minimum 4 par; 2) utrzymanie dotychczasowego sposobu gospodarowania w lasach i na otwartych terenach, wspieranie krajobrazu kulturowego związanego z rybołówstwem na Zalewie Szczecińskim; 3) utrzymanie aktualnej mozaiki krajobrazowej; 4) utrzymanie liczby aktualnych i potencjalnych miejsc lęgowych; 5) utrzymanie drożności tras dziennego i okresowego przemieszczania się ptaków, w tym ograniczanie ryzyka kolizji z liniami napowietrznymi.
4.	A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	Utrzymanie nie pogorszonego stanu ochrony: 1) stan populacji na poziomie minimum 9 par; 2) utrzymanie mozaiki podtopionych turzycowisk i trzcinowisk w dotychczasowym stanie; 3) ograniczenie ekspansji trzcinowisk poprzez utrzymanie zalania wodą pól wykoszonych zimą szuwarów w okresie do 31.05.
5.	A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Utrzymanie nie pogorszonego stanu ochrony: 1) stan populacji na poziomie minimum 7 par; 2) utrzymanie zadrzewienia przy ciekach; 3) pozostawienie konarów i przewróconych drzew w korytach cieków i na ich brzegach.
6.	A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i>	Przywrócenie właściwego stanu ochrony: 1) utrzymywanie silnego uwilgotnienia siedlisk gatunku w okresie: 1 kwietnia – 10 czerwca; 2) przesunięcie terminu pierwszego pokosu przynajmniej na 10 czerwca ; 3) zmniejszenie intensyfikacji wypasu zwierząt. 4) utrzymanie mozaiki łąk i gruntów rolnych w dotychczasowym stanie.
7.	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	Przywrócenie właściwego stanu ochrony: 1) utrzymywanie silnego uwilgotnienia siedlisk gatunku w okresie: 1 kwietnia – 10 czerwca; 2) przesunięcie terminu pierwszego pokosu przynajmniej na 10 czerwca ;

		3) zmniejszenie intensyfikacji wypasu zwierząt; 4) utrzymanie mozaiki łąk i gruntów rolnych w dotychczasowym stanie.
8.	A294 Wodniczka <i>Acrocephalus paludicola</i>	Weryfikacja stanu wiedzy.

Załącznik nr 3 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia 22 lutego 2017 r. zmieniającego zarządzenie
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Łąki Skoszewskie PLB 320007

Załącznik nr 5 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Działania ochronne			Obszar wdrażania ²⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Lp.	Opis zadania ochronnego		
<i>Dotyczące ochrony czynnej gatunków ptaków i ich siedlisk</i>				
A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i> ; A122 Derkacz <i>Crex crex</i> A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> .	1.	<p><u>Działanie obligatoryjne:</u> 1) Zachowanie siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony poprzez niedopuszczenie do zarastania trwałych użytków zielonych przez wysoką roślinność zielną, trzcinę i krzewy; 2) Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych.</p> <p><u>Działanie fakultatywne:</u> W przypadku zobowiązań pro środowiskowych, podjętych w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, wypełniać zapisy tych zobowiązań.</p>	Trwałe użytki zielone na całym obszarze Natura 2000.	Działania obligatoryjne: Właściciele/zarządcy gruntów Działania fakultatywne: Właściciele/zarządcy gruntów ³⁾
<i>Dotyczące utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania</i>				
A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i> ;	2.	W celu zachowania siedlisk gatunków	Wszystkie trwałe	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i

²⁾ Obszar wdrażania zgodnie z mapą działań ochronnych w obszarze, stanowiącą załącznik nr 5a do niniejszego zarządzenia

³⁾ Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcą nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, RDOŚ w Szczecinie.

Działania ochronne			Obszar wdrażania ²⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Lp.	Opis zadania ochronnego		
A122 Derkacz <i>Crex crex</i> ; A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> .		stanowiących przedmioty ochrony, na trwałych użytkach zielonych w miejscach naturalnych zagłębiach znajdujących się w strefie podtopień związanych z napływem wód z Zalewu Szczecińskiego utrzymywać wodę na stałym poziomie. Najlepszą metodą jest odpowiednie sterowanie pracą pomp. W latach z wysokim poziomem wody dążyć do nieprzekraczania poziomu zalania poprzez zwiększony czas pracy pomp. W okresie do 15 V utrzymać poziom wód zbliżony do 0 cm, po tym okresie poziom wód może być zmniejszony do poziomu umożliwiającego pracę sprzętu rolniczego (sianokosy). Od listopada poziom wód stopniowo podwyższać do poziomu marcowego.	użytki zielone znajdujące się w strefie depresyjnej. Część trwałych użytków zielonych znajdujących się poza strefami depresyjnymi, w zależności od sezonowego poziomu wezbrań na Zalewie Szczecińskim.	Urządzeń Wodnych w Szczecinie na podstawie porozumienia zawartego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.
A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> ; A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> .	3.	Podejmowanie inicjatyw przewidzianych prawem w celu ochrony siedlisk i żerowisk gatunków, poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzenie gospodarki rolnej na siedliskach żerowiskowych gatunków w sposób zapewniający zachowanie ich struktury i areалу, 2) utrzymanie w niepogorszonym stanie ważnych dla gatunków żerowisk związanych ze zbiornikami wodnymi (w szczególności Zalewem Szczecińskim), w tym utrzymanie w dotychczasowym kształcie brzegów akwenów w promieniu do 100 m od linii brzegowej; 3) pozostawianie śródpolnych i śródłukowych zadrzewień oraz ochronę pasów starych drzewostanów nad brzegami wód. 	Cały obszar Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, właściciele/zarządcy gruntów ³⁾
A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> ; A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> ;	4.	Wszystkie nowo stwierdzone stanowiska lęgowe objąć ochroną strefową, zgodnie z	Cały obszar Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie

Działania ochronne			Obszar wdrażania ²⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Lp.	Opis zadania ochronnego		
A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> .		Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Ochronę strefową należy utrzymać przez minimum 5 lat dla bielika oraz 3 lata dla kani czarnej i kani rudej, mimo ewentualnego nie zajmowania gniazda przez ptaki.		porozumienia zawartego z właścicielami/zarządcami gruntów.
A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> ; A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> ; A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> .	5.	Planowanie i realizacja gospodarki leśnej na gruntach w zarządzie PGL Lasy Państwowe z uwzględnieniem wymogów ekologicznych przedmiotów ochrony, poprzez: – pozostawianie na powierzchniach użytkowanych rębniami zupełnymi do 5 % w formie grup i/lub kęp drzew do naturalnego rozpadu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi z wyjątkiem zrębów do 1 ha, bloków upraw pochodnych i względów bezpieczeństwa. W rębniach złożonych w miarę możliwości pozostawianie grup, kęp lub pojedynczych drzew. W przypadku rębni zupełnej w miarę możliwości łączenie w większe powierzchnie pozostawionych biogrup w nawrotach cięć na sąsiadujących działkach – kontrolę powierzchni przewidzianych i przygotowywanych do rębni pod kątem występowania gniazd gatunków objętych ochroną strefową.	Grunty w zarządzie Lasów Państwowych	Właściwy miejscowo nadleśniczy.
A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> ; A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> ; A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> .	6.	Ochrona przestrzeni powietrznej: W odniesieniu do istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych: – opracowanie i wprowadzenie za porozumieniem stron rozwiązań modernizacyjnych zmniejszających ryzyko śmierci lub kalectwa ptaków (m.in. zastosowanie elementów ostrzegawczych, zwiększających widoczność napowietrznych linii elektroenergetycznych poprzez montaż	Cały obszar Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia z podmiotami realizującymi przedsięwzięcia polegające na budowie i eksploatacji napowietrznych linii elektroenergetycznych, oraz gminami: Stepnica i Wolin

Działania ochronne			Obszar wdrażania ²⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Lp.	Opis zadania ochronnego		
		ostrzegaczy na przewodach odgromowych linii elektroenergetycznych, lub zastosowanie innych, skuteczniejszych rozwiązań technologicznych, stosowanie linii izolowanych, skablowanie linii etc.).		
A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> .	7.	Planowanie prac z uwzględnieniem konieczności zachowania zadrzewień w odległości do 20 m od Zalewu Szczecińskiego (wał i zawale). Nie powinno się przy tym blokować niezbędnych zadań wynikających z ochrony przeciwpowodziowej. <u>W sytuacji gdy nie jest możliwe inne rozwiązanie</u> , zaplanowane działania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW opisanych w art. 88 lit. 1 ust 7 pkt 2 ustawy Prawo Wodne.	Strefa przybrzeżna Zalewu Szczecińskiego na całej długości.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie porozumienia zawartego z właścicielami/zarządcami gruntów, właściwą miejscowo gminą.
A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> .	8.	Planowanie prac melioracyjnych z uwzględnieniem potrzeby zachowania siedliska gatunku (m.in. poprzez utrzymanie w miarę możliwości wszystkich aktualnych zadrzewień i zakrzewień przy ciekach naturalnych i sztucznych oraz pozostawianie w korytach cieków konarów, gałęzi i przewróconych drzew, zachowanie skarp i obrywów na brzegach cieków stanowiących istniejące lub potencjalne miejsca lęgowe). Planowanie czasu wykonania i zakresu prac utrzymaniowych na ciekach z uwzględnieniem okresu rozrodczego przedmiotu ochrony (od VI do VIII). <u>W sytuacji gdy nie jest możliwe inne rozwiązanie</u> , zaplanowane działania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW opisanych w art. 88 lit.1 ust 7 pkt 2 ustawy Prawo Wodne. W przypadku prac utrzymaniowych na ciekach sztucznych po usunięciu konarów i przewróconych drzew na czas robót przywrócić je po ukończeniu prac utrzymaniowych. Nie dotyczy rowów szczegółowych. Nie dotyczy przypadków,	Wszystkie ciek naturalne i sztuczne wraz ze strefami brzegowymi.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie.

Działania ochronne			Obszar wdrażania ²⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Lp.	Opis zadania ochronnego		
		gdy pozostawione drzewa, konary i gałęzie tworzą piętrzenia powodujące na terenach przylegających podtopienia, zagrażające życiu i mieniu.		
A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> ; A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> ; A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> ; A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i> ; A122 Derkacz <i>Crex crex</i> ; A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> ; A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> ; A294 Wodniczka <i>Acrocephalus paludicola</i>	9.	Promowanie wdrażania działań pro-środowiskowych realizujących działania ochronne na obszarze Natura 2000 poprzez organizowanie spotkań z rolnikami i doradcami rolnośrodowiskowymi, 1 raz/w ciągu obowiązywania pzo.	Użytki rolne na całym obszarze Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
<i>Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych⁴⁾</i>				
A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> .	10.	W ramach monitoringu należy prowadzić kontrolę populacji lęgowej, corocznie – po 2 kontrole: 1) w miesiącu IV – stwierdzenie obecności ptaków, 2) w miesiącu VI – sprawdzenie sukcesu lęgowego, z jednoczesną oceną stanu siedlisk i zagrożeń.	Tylko miejsca gniazdowe – 3(4) – strefy wyznaczone i obserwacje z wnętrza lasu.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i> .	11.	W ramach monitoringu należy prowadzić kontrolę populacji lęgowej, corocznie – po 2 kontrole: 1) w miesiącu IV – stwierdzenie obecności ptaków, 2) w miesiącu VI – sprawdzenie sukcesu lęgowego, z jednoczesną oceną stanu siedlisk i zagrożeń.	Tylko miejsca gniazdowe – 3(5) – strefy wyznaczone i obserwacje z wnętrza lasu.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	12.	W ramach monitoringu należy prowadzić kontrolę populacji lęgowej, corocznie – po 2 kontrole: 1) w miesiącach II-III – zbieranie informacji na temat stanu zasiedlenia gniazd, 2) w miesiącu VI – określenie końcowego efektu lęgu i liczby odchowanych młodych, z jednoczesną oceną stanu siedliska i zagrożeń. W przypadku zaniku stanowiska wyszukiwanie	Tylko miejsca gniazdowe – 3(4) – strefy wyznaczone i obserwacje z wnętrza lasu.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

⁴⁾ Monitoring prowadzić według obowiązujących zoptymalizowanych metod dla poszczególnych gatunków.

Działania ochronne			Obszar wdrażania ²⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Lp.	Opis zadania ochronnego		
		gniazd/zajętych rewirów w okresie zimowym (XI-I).		
A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i> .	13.	W ramach monitoringu należy prowadzić kontrolę populacji lęgowej, dwukrotnie w ciągu obowiązywania planu, z odstępem trzyletnim – po 2 kontrole w odstępnie 14 dni, w miesiącach V-VI, z jednoczesną oceną stanu siedliska i zagrożeń. Liczenie odbywających się samców z punktów na transektach wyznaczonych we wszystkich płatach odpowiednich biotopów. Liczenie z zastosowaniem symulacji głosowej. Wszystkie stwierdzone lokalizacje rewirów należy zaznaczyć na mapie.	Transekty kontrolne.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	14.	W ramach monitoringu należy prowadzić kontrolę populacji lęgowej, dwukrotnie w ciągu obowiązywania planu, z odstępem trzyletnim – po 2 kontrole w odstępnie 14 dni, w miesiącach V-VI, z jednoczesną oceną stanu siedliska i zagrożeń. Liczenie odbywających się samców z punktów na transektach wyznaczonych we wszystkich płatach odpowiednich biotopów. Liczenie z zastosowaniem symulacji głosowej. Wszystkie stwierdzone lokalizacje rewirów należy zaznaczyć na mapie.	Transekty kontrolne.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> .	15.	W ramach monitoringu należy prowadzić kontrolę populacji lęgowej, dwukrotnie w ciągu obowiązywania planu, z odstępem trzyletnim – po 2 kontrole w odstępnie ok. 10 dni, w miesiącu V, z jednoczesną oceną stanu siedliska i zagrożeń. Obserwacje z brzegu cieków. Kontrolować pas linii brzegowej 20-30 m. Liczyć pary nanosząc jednocześnie ich stanowiska na mapę (oraz jednocześnie podając współrzędne określone za pomocą GPS).	Współrzędne stwierdzeń wyłącznie wzdłuż cieków wodnych.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> .	16.	W ramach monitoringu należy prowadzić kontrolę populacji lęgowej i populacji migrującej, dwukrotnie w ciągu obowiązywania planu, z	Odpowiednie siedliska lęgowe – transekty biegnące w ich	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

Działania ochronne			Obszar wdrażania ²⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Lp.	Opis zadania ochronnego		
		<p>odstępem trzyletnim, z jednoczesną oceną stanu siedliska i zagrożeń.</p> <p>Populacja lęgowa:</p> <p>1) trzykrotne nocne kontrole płątów siedlisk dogodnych do gniazdowania gatunku, w miesiącach IV/V i V/VI; w odstępach min. 21 dni;</p> <p>2) kontrola siedlisk kulika wielkiego wzdłuż transektów i z punktów kontrolnych. Zaznaczanie lokalizacji rewirów lęgowych par na mapie.</p> <p>Populacja migrująca:</p> <p>1) trzykrotne całodzienne kontrole z obserwacją min. 1 godz. na punkcie, w miesiącach VI-VIII; kontrola odpowiednich siedlisk ze stałych punktów kontrolnych – liczenie ptaków przelatujących i żerujących.</p>	<p>granicach lub w pobliżu, umożliwiające policzenie ptaków; ustalone stałe punkty kontrolne (min. 3 dla obszaru Natura 2000). Lokalizacje punktów i przebieg transektów ustalone w oparciu o strukturę użytkowania w roku rozpoczęcia kontroli.</p>	
<i>Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>				
A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i> ; A122 Derkacz <i>Crex crex</i> ; A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> .	17.	Wykonanie kompleksowej ekspertyzy stosunków hydrologicznych, pełna inwentaryzacja infrastruktury i stanu urządzeń hydrotechnicznych/ pierwsza połowa trwania pzo	Cały obszar Natura 2000 poza gruntami PGL LP.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i> ; A122 Derkacz <i>Crex crex</i> ; A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> .	18.	Monitorowanie wpływu drapieżnictwa norki amerykańskiej, jenota, szopa pracza, w razie konieczności kontrolowane ograniczenie liczebności tych zwierząt/ pierwsza połowa trwania pzo	Cały obszar Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
A119 Kropiatka <i>Porzana porzana</i> ; A122 Derkacz <i>Crex crex</i> ; A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i> ; A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> .	19.	Wykonanie inwentaryzacji terenowej potencjalnych stanowisk gatunków, ocena stanu siedlisk i populacji/ pierwsza połowa trwania pzo	Cały obszar Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie
A294 Wodniczka <i>Acrocephalus paludicola</i> .	20.	Wykonanie inwentaryzacji terenowej. Ocena stanu siedlisk i populacji oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń. Opracowanie ewentualnych działań ochronnych oraz wyznaczenie obszarów na których zostaną one zrealizowane. Wdrożenie monitoringu /	Cały obszar Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

Działania ochronne			Obszar wdrażania²⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Lp.	Opis zadania ochronnego		
		pierwsza połowa trwania pzo.		